

Koulutuksen nimi	Ennakoiva ajaminen kuorma- ja linja-autolla
Koulutuksen tavoite	Koulutuksen jälkeen koulutettava osaa entistä paremmin tunnistaa riskitekijät liikenteessä, välttää vaaratilanteita, toimia oikein ennakointimahdollisuuksien ääri rajoilla olevissa kriittisissä tilanteissa sekä toimia onnettomuustilanteissa niin, että onnettomuuden seuraukset jäisivät mahdollisimman pieniksi.
Tavoitelausekkeet	1.3 Tavoite: osata optimoida polttoaineen käyttö. 1.3 a Tavoite: osata ennakoita ja arvioida liikenteen riskejä ja mukautua niihin. 1.4 Tavoite: osata kuormittaa ajoneuvo turvallisuussääntöjen ja ajoneuvon tarkoituksenmukaisen käytön mukaisesti (tavaraliikenne). 1.5 Tavoite: pystyä huolehtimaan matkustajien turvallisuudesta ja mukavuudesta (vain henkilöliikenne) 1.6 Tavoite: osata kuormittaa ajoneuvo turvallisuussääntöjen ja ajoneuvon tarkoituksenmukaisen käytön mukaisesti (henkilöliikenne).
Koulutuksen toteutus	<p>Koulutus on teoriaopetusta ja se voidaan toteuttaa joko lähiopetuksena tai etäopetuksena.</p> <p><i>Lähiopetus</i> toteutetaan tarkoituksenmukaisesti varustetussa koulutustilassa.</p> <p><i>Etäopetus</i> toteutetaan teknisen käyttöyhteyden avulla kouluttajajohtoisesti taikka niin, että koulutettava opiskelee teknisen järjestelmän ohjaamana kouluttajan valvonnassa. Teknisen käyttöyhteyden on mahdollistettava koulutettavan henkilöllisyyden toteaminen luotettavasti. Koulutettavalla tulee olla mahdollisuus reaaliaikaisesti esittää kysymyksiä ja käydä keskustelua opettajan kanssa joko chatilla tai ääni- tai videoyhteydellä. Huom! Tätä koulutusohjelmaa ei voi käyttää verkko-opetukseen, jota koskee 12 tunnin määrärajotus.</p>
Opetusmenetelmät	<i>Lähiopetus</i> tapahtuu keskustelevana luento-opetuksena, jonka lomassa voidaan tehdä yksilö- tai ryhmäharjoituksia sekä myös käytännön harjoituksia. <i>Etäopetuksessa</i> koulutettava osallistuu omalla päätelaitteellaan kouluttajan reaaliaikaiseen keskustelevaan luento-opetukseen tai opiskelee itsenäisesti järjestelmän ohjaamana ja kouluttajan valvomana etäopetusmateriaalit sekä suorittaa aiheisiin liittyvät tehtävät. Järjestelmä antaa palautteen suoritetuista tehtävistä. Etäopetuksessa koulutettava voi käydä keskustelua kouluttajan kanssa joko chatilla tai ääni- tai videoyhteydellä.
Kouluttaja	Kouluttajalla tulee olla kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä annetun valtioneuvoston asetuksen edellyttämä opettajan pätevyys. Etäopetuksena järjestettävässä koulutuksessa kouluttajalla tulee olla lisäksi riittävä tekninen osaaminen järjestelmän käyttämisestä.
Opetusmateriaali:	Koulutukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi koulutuksessa suositellaan käytettävän koulutusohjelman laatijan koulutusta varten tuottamaa opetusmateriaalia.
Kohderyhmä:	Kuorma- ja linja-autonkuljettajat
Koulutuksen kesto:	7 oppituntia, a' 45 minuuttia

Koulutuksen aihealueet

Ennakoivan ajamisen lähtökohdat

- liikenneonnettomuudet;
 - lähtökohdat ja syntymekanismit
 - seuraukset
 - oikea toiminta onnettomuustilanteessa
- mitä on ennakoiva ajaminen

Ennakoiva ajaminen ammattiliikenteessä

- riski, kuinka se muodostuu ja kasvaa
- ”riskimittari”
- ennakoiva ja taloudellinen kuljettaja / riskikuljettaja
- kuljettajan toimintamahdollisuudet
 - normaaliliikenne / vaaratilanne / ääritilanne
 - onnettomuus

Kuljettajana ammattiliikenteessä

- kuljettajan ajovalmius
- väsymys ja sen torjuminen
- ajamista helpottavat järjestelmät

Ajoneuvon kunto

- ajoneuvoon ja sen kuntoon liittyvät riskit
- kuljettajan vastuut ja oikeudet
- ajoneuvoon perehtyminen
- ajoneuvon huolto ja kunnon ylläpito
- tyypillisiä vikoja ja tarkkailukohteita

Ajoneuvon kuormittaminen

- oikea kuormittaminen ennakoivan ajamisen lähtökohtana
 - tavara- ja henkilökuorman massa
 - tavarän ja henkilöiden sijoitus ja massan jakautuminen
 - painopisteen merkitys
 - välikuormausten ja –purkausten vaikutus ajovakauteen
- rahti- ja matkatavarakuorman varmistamisen merkitys liikenneturvallisuuteen

Ajonopeus

- ajonopeuden merkitys turvallisuuteen ja taloudellisuuteen
- ajonopeuden vaikutukset aikatauluun ja suoritteisiin
- ajonopeuden sovittaminen erilaisissa olosuhteissa

Liikennevirrassa ja risteyksissä ajaminen

- turvallisuusväli
- ajolinjat ja niiden merkitys
- kohtaaminen ja ohittaminen
- risteysajo